

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoE/70/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115208523
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6115208523.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného PRO CIVITAS s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 45 869 464, právne zastúpeného JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, proti povinnej R. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. X, XXX XX J. J., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Ďuricom, Exekútorový úrad so sídlom Borovianska 17, 960 01 Zvolen, pod sp. zn. EX 2101/15, o vymoženie 291,04 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1Er/1201/2015 - 9 zo dňa 11. 06. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) uznesením zo dňa 11. 06. 2015 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie postupom podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súdny exekútor predložil na okresný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. so sídlom Sienkiewiczova 4, 811 09 Bratislava, sp. zn. II-A/0312/0005 zo dňa 09. 11. 2012. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe zmluvy o úvere zo dňa 05. 12. 2006 uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Obchodné podmienky pre úver vo verzii 2/2006.

Súd prvého stupňa preskúmal v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ich súlad respektíve rozpor so zákonom a dospel k záveru, že žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nemožno vyhovieť. Zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou, na podklade ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, vyhodnotil podľa jej obsahu ako spotrebiteľskú zmluvu a rozhodcovskú doložku, ktorou mala byť dojednaná právomoc rozhodcovského súdu (obsiahnutú v Obchodných podmienkach pre úver) ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Poukázal na závery v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorých nepovažoval za splnenú podmienku zo strany oprávneného, že povinnej bol poskytnutý taký návrh rozhodcovskej doložky, aby z nej bolo dostatočne zrejmé, že sa jej poskytuje možnosť voľby prijať alebo odmietnuť takýto návrh riešenia sporov vzniknutých zo zmluvy o úvere. Rozhodcovská doložka bola poňatá do samotného textu obchodných podmienok, tvoriacich súčasť zmluvy o úvere, nebola ani samostatnou zmluvou spísanou na jednej listine, čoho následkom bolo, že povinná mohla rozhodcovskú doložku odmietnuť len tak, že by spolu s ňou odmietla aj samotnú zmluvu o úvere. Ďalej exekučný súd uviedol, že nepovažuje za splnenú podmienku povinnosti oprávneného jasne a zrozumiteľne informovať povinnú, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Znenie rozhodcovskej doložky neinformuje ani o základných

charakteristikách rozhodcovského konania, napr. jednoinštančnosť, vzdanie sa prejednávania sporu na všeobecnom súde, spravidla neverejné konanie, vykonateľnosť rozhodnutia, možnosť domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku v zákonom stanovenej lehote a pod. Povinná sa so zmluvou o úvere síce mohla oboznámiť vopred, ale žiadnym prejavom vôle nemohla ovplyvniť jej obsah, ba dokonca túto rozhodcovskú doložku nemohla vlastným prejavom vôle odmietnuť, resp. vyjadriť akýkoľvek súhlas alebo nesúhlas s ňou. Rozhodcovská doložka teda nebola dojednaná individuálne a bola predformulovaná vrátane miesta rozhodcovského konania, ktoré je zásadne vzdialené od miesta bydliska povinnej. Takéto dojednanie, ktoré vyžaduje a núti spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní je znením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej ako spotrebiteľa. Keďže rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ide o neplatné ustanovenie a samotná neplatnosť spôsobuje aj nevykonateľnosť exekučného titulu.

Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podal oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie, a to podľa § 205 ods. 2 písm. a), d), f), e) v spojení s § 221 ods. 1 písm. d), f), h) O.s.p. s tým, že nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p. V odvolaní uviedol, že exekučný súd prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o udelenie poverenia, a to skúmaním iných listín ako pripúšťa výslovné znenie zákona § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V zmysle uvedeného ustanovenia je súd oprávnený skúmať a vykonať ako dôkazy výlučne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Exekučný súd nemá zákonné oprávnenie skúmať a hodnotiť iné listiny napr. zmluvu o úvere, ktorá obsahuje rozhodcovskú doložku. Rozhodnutie navyše nie je dostatočne odôvodnené v tom, ako súd dospel k uvedeným záverom. Ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu nie je vecne príslušný vo veci konať či už ako súd vyššej inštancie, kasačný súd alebo súd konajúci o opravnom prostriedku ale práve a len ako tzv. exekučný súd. Zákonodarca predpokladá plnú kontrolnú jurisdikciu pre rozhodcu postupujúceho podľa § 37 zákona o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“) a redukovanú kontrolnú jurisdikciu pre súd konajúci o zrušení rozhodcovského rozsudku na základe žaloby. Zákonodarca pamätal na procesnú situáciu, v ktorej bude exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a *expressis verbis* určil rozsah oprávnenia exekučného súdu ustanovením § 45 ods. 1 ZoRK. Skúmanie listinných dôkazov z konania, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu je arbitrárnym a svojvoľným postupom v rozpore s ustanovením § 45 ods. 1, 2 ZoRK a tým čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 ZoRK má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, podľa ustanovení § 159 O.s.p. Súd nemôže vec prejednávať znova, nanovo skúmať skutkový stav, nanovo vykonávať dôkazy a tie následne právne hodnotiť - navyše bez účasti oprávneného. O platnosti rozhodcovskej doložky rozhoduje rozhodcovský súd, a preto prekážka veci rozhodnutej bráni tomu, aby bola opätovne posúdená.

Exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, skúmať rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol tento vydaný. Je tu prekážka *res iudicata* a konaním súdu dochádza k porušeniu článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa súčasného vymedzenia a praktického fungovania existuje delba úloh medzi dvoma rôznymi štádiami konania. V prvej fáze sa rozhoduje o veci samej - nachádzacie konanie a v druhej fáze dochádza k nútenému výkonu rozhodnutia, ktorého účelom je nútená realizácia súdneho alebo iného rozhodnutia vykonaná zásahom do majetkových práv povinného. V rámci exekučného konania už preto nedochádza k opätovnému preskúmaniu nachádzacieho konania a exekučné konanie tak nenahrádza opravné konanie. Exekučný súd nemôže v rámci exekučného konania zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku a musí sa obmedziť len na také dôvody zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov a nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti poukázal na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 2/200, II. ÚS. 499/2012 a PL. ÚS 21/08.

Oprávnený ako právny nástupca G. J., a.s. bol povinný postupovať v súlade s ustanoveniami rozhodcovského zákona. V zmysle ustanovenia II. časti bodu 10 Všeobecných obchodných podmienok G. J., a.s., postupovala v súlade s § 93b zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť nepriať túto zákonom stanovenú ponuku. To, že ju neodmietol, je prejavom jeho osobnej a zmluvnej slobody. Ak by právny predchodca neponúkol klientovi návrh rozhodcovskej doložky, došlo by k porušeniu zákona o

bankách. V zmysle § 3 ods. 2 ZoRK rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevylúčia. Keďže to vylúčené nebolo, nemal oprávnený inú možnosť ako podať žalobu na rozhodcovský súd v zmysle dohodnutej doložky.

Ďalej poukázal oprávnený na to, že podľa jeho názoru exekučný súd nesprávne aplikuje ustanovenia Občianskeho zákonníka, v súvislosti s čím poukázal na množstvo rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky. Exekučný súd nijako neskúmal vôľu povinného a nebol preukázaný jej nedostatok pri uzatváraní rozhodcovskej doložky. Bez akýchkoľvek skutkových a právnych dôvodov ju potom označil za neplatnú, nerešpektujúc princíp zmluvnej slobody. Exekučný súd sa taktiež nevysporiadal s odlišným právnym názorom, ktoré majú exekučné súdy tohto istého stupňa, dokonca samotný exekučný súd a nijako nezdôvodnil tento odlišný postup. Ak by zmluva neobsahovala rozhodcovskú doložku, ktorá je v konečnom dôsledku vôľou oboch zmluvných strán a konanie by prebiehalo na „štátnom“ súde, súd sa nevyjadril, akým spôsobom by si slabšia strana svoj osud v závažnej veci, akou by bol prípadný neskorší proces, dokázala náležite naplánovať. Rozhodcovský súd nepochybil a postupoval v súlade so zákonom. V zmysle príslušných ustanovení Rozhodcovského poriadku v rozhodcovskom konaní rozhodujú traja rozhodcovia, pričom každej zo strán rozhodcovského konania je daná možnosť vybrať jedného rozhodcu z predloženého zoznamu. Ak na výzvu strany rozhodcu nevyberú, urobí tak Predsedníctvo Rozhodcovského súdu. V rozhodcovskom konaní teda rozhoduje vždy trojčlenný senát, pričom jedného člena si môže vybrať každá zo strán. Predsedajúceho rozhodcu potom vyberajú vybraný rozhodcovia a v prípade ich nečinnosti Predsedníctvo. Rozhodcami sú odborne spôsobilé a bezúhonné fyzické osoby s právnickým vzdelaním pochádzajúce z geograficky rôznych oblastí Slovenska.

Svojim postupom exekučný súd vykonával nové dokazovanie skutkového stavu, na základe ktorého dospel k odlišným právnym záverom ako rozhodcovský súd. Oprávnený nemal možnosť vyjadriť sa k odlišným právnym záverom, k vykonaným dôkazom a k novo vytvorenému skutkovému stavu. Oprávnenému bolo takto odopreté právo byť účastníkom konania a zasiahlo sa do jeho práva podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ani OSP, ani Exekučný poriadok a ani ZoRK neobsahuje oporu pre záver, že by exekučný súd mohol vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku rozhodovať ako súd konajúci vo veci samej, a teda napríklad vykonať vo veci samej dokazovanie alebo napríklad rozsudok zrušiť alebo zmeniť jeho výrok.

K aplikácii sekundárneho práva Európskej únie a judikatúry Európskeho súdneho dvora oprávnený uviedol, že záver súdu o neplatnosti rozhodcovskej doložky nie je možné oprieť o Smernicu EHS č. 93/13/EHS, nakoľko tento nepriamy normatívny akt, ktorý je súčasťou úniijného práva, je aktom výlučne sekundárnej povahy. Taktiež nie je možné brať do úvahy judikatúru Európskeho súdneho dvora, pretože judikatúra Európskeho súdneho dvora vzťahujúca sa na rozhodcovské doložky všeobecne alebo rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách, nie je voči jednotlivcom, a teda ani voči účastníkom tohto konania bezprostredne záväzná. Zdôraznil, že teóriu o tzv. eurokonformnom výklade právnych noriem národného práva je možné uplatniť len v medziach vnútroštátneho právneho poriadku. Podľa článku 288 konsolidovaného znenia Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie zverejneného pod č. 2012/C326/01, (pôvodný článok 249) je rozhodnutie záväzné v celom rozsahu a rozhodnutie, ktoré označuje tých, ktorým je určené, je záväzné len pre nich.

Ďalej oprávnený poukázal na súvisiacu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov a na neprimerané zvýhodňovanie povinného pred exekučným súdom na základe jeho postavenia. Postupom exekučného súdu bol porušený princíp rovnosti účastníkov konania, keďže bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek právny úkon, bol nezákonne zvýhodnený len na základe jeho postavenia.

Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s., ako zriaďovateľ súdu, ktorý vydal exekučný titul, je členom záujmového združenia Rozhodcovská a mediačná, a.s., zapísaného v zozname stálych rozhodcovských súdov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a je držiteľom povolenia rozhodovať spotrebiteľské spory, v súlade § 73 odsek 5 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

Na základe uvedeného potom oprávnený žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinná sa k odvolaniu oprávneného nevyjadrila.

Rozhodnutie okresného súdu bolo vydané vyšším súdnym úradníkom. Zákonná sudkyňa uviedla, že odvolaniu nemieni vyhovieť a podľa ust. § 374 ods. 4, druhej vety Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) vec predložila na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd ako súd odvolací podľa § 10 ods. 1 O.s.p., preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie prvostupňového súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Z predloženého súdneho spisu odvolací súd zistil, že dňa 30. 03. 2015 bol súdnemu exekútorovi JUDr. Jozefovi Ďuricovi, Exekútorový úrad so sídlom Borovianska 17, 960 01 Zvolen doručený návrh na vykonanie exekúcie oprávneného PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 45 869 464 proti povinnej R. J., bytom S. X, J. J. na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIÁČNÁ, a.s., so sídlom v Bratislave sp. zn. II-A/0312/0005 zo dňa 09. 11. 2012. Následne dňa 22. 04. 2015 bola na exekučnom súde osobne podaná žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Z exekučného titulu je zrejmé, že rozhodcovský súd vyhovel nároku oprávneného, ktorý si uplatnil na základe Zmluvy o úvere zo dňa 05. 12. 2006 (č.l. 5 spisu) uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného G. J., a.s., so sídlom G. ul. X/J., XXX XX J., IČO: XX XXX XXX a povinnou, a žalovanej (povinnej) uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi (oprávnenému) sumu 291,04 Eur s príslušenstvom v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a vo zvyšnej časti návrh zamietol. V texte úverovej zmluvy sú právnym predchodcom oprávneného vopred predtlačené viaceré prehlásenia žiadateľa o úver - klienta (povinnej) mimo iného o tom, že sa oboznámil s Obchodnými podmienkami, súhlasí s ich obsahom, prijíma návrhy v nich predložené a potvrdzuje ich prevzatie (bod 1). Ďalej je v nej uvedené, že klient svojim podpisom potvrdzuje, že banka si splnila povinnosť v zmysle § 93b zákona o bankách (bod 6). Text rozhodcovskej doložky sa nachádza v pripojených Obchodných podmienkach pre úver, verzia 2/2006, v ktorých je v bode 9.2 uvedené, že zmluvné strany sa „dohodli“, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy o úvere a Obchodných podmienok, budú riešené dohodou. V prípade nedosiahnutia dohody Klient prijíma návrh Banky na riešenie vzájomných sporov vzniknutých na základe alebo súvisiacich so Zmluvou o úvere a Obchodnými podmienkami, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik Zmluvy o úvere alebo Obchodných podmienok, v rozhodcovskom konaní pred stálym rozhodcovským súdom zriadenom pri spoločnosti ROZHODCOVSKÁ ARBITRÁŽNA A MEIDAČNÁ, a.s., IČO: 35 862 882, zapísaná v OR SR OS Bratislava 1, odd. Sa, vl. č. 3157/B [RAM] podľa jeho vnútorných predpisov. Strany sporového konania sa rozhodnutiu RAM podriadia s tým, že toto rozhodnutie bude pre nich konečné a záväzné. Miestom rozhodcovského konania je Bratislava. Uvedené obchodné podmienky nie sú verifikované podpisom povinnej (č.l. 6-7 spisu).

Právne posúdenie daného zmluvného vzťahu a tým aj odôvodnenie napadnutého uznesenia, pokiaľ súd pri rozhodnutí vychádzal z premisy, že predmetnú zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou treba klasifikovať ako zmluvu spotrebiteľskú a následne aj skúmal, či zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky, považuje odvolací súd za vecne správne. Záver o spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu nerozporoval ani oprávnený v podanom odvolaní.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Pokiaľ odvolateľ namietal, že exekučný súd prekročil rámec svojej preskumávacej činnosti, odvolací súd vzhľadom na oprávneným predložený exekučný titul - rozhodcovský rozsudok zdôrazňuje, že súd je nielen v štádiu exekučného konania, v ktorom posudzuje splnenie zákonom stanovených procesných predpokladov, za ktorých súd poverí exekútora vykonaním exekúcie, ale počas celého konania oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie

exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie, bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadiska zakotvených v príslušných právnych predpisov ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej (vyslovené stanovisko je plne v súlade s názorom vysloveným v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne uznesenie v konaní sp. zn. 3 Cdo 146/2011 zo dňa 13. 10. 2011, sp. zn. 3 Cdo 122/2011 zo dňa 09. 02. 2012). Či ide o rozhodnutie formálne vykonateľné sa posudzuje z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané. Z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia, t.j. určitosť, zrozumiteľnosť a presnosť označenia subjektov práv a povinností, vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať sa skúma materiálne vykonateľnosť rozhodnutia. Súd môže zároveň v tomto rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, t.j. v každom štádiu konania na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu, a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť. Záver o oprávnení okresného súdu preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania a nielen pred vydaním poverenia plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku a nielen v § 44 ods. 2.

Otázkou, či súd rozhodujúci v rámci exekučného konania mal právomoc skúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu sa zaoberal už aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý v odôvodnení uznesenia č. k. I. ÚS 456-/2011-19 zo 23. 11. 2011 uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal v tomto rozhodnutí aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. 1. 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, exekučný súd iba skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul, a teda či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd.

Odvolací súd nepopiera, že doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 ZoRK má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu (§ 35 ZoRK). Súčasne ale s týmto tvrdením odvolací súd zdôrazňuje vzhľadom na oprávneným predložený exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, že súd je oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky), či rozhodnutie, ktoré má predstavovať exekučný titul, uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie, bolo vydané orgánom, ktorý má na to právomoc. V danej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, pričom okresný súd správne zistil, že rozhodcovská doložka, ktorá bola dohodnutá v obchodných podmienkach ako súčasť zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinným spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tak, ako to vyplýva z § 53 ods. 1, prvá veta Občianskeho zákonníka.

Okresný súd sa správne zaoberal preskúmaním rozhodcovskej doložky v súlade s kritériami, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Rozhodcovská doložka začlenená do rámca podmienok štandardnej zmluvy spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, pokiaľ uprednostňuje veriteľa pred spotrebiteľom (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), a preto rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom (§ 41 ods. 2 Exekučného poriadku). Rozhodcovská doložka (bod 9.2 Obchodných podmienok pre úver) preferuje riešenie sporu výlučne rozhodcovským súdom a spotrebiteľovi nedáva žiadnu možnosť dohodnúť si s veriteľom osobu/orgán, ktorý rozhodne ich prípadný spor zo spotrebiteľskej zmluvy.

Odvolačný súd upresňuje, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v Obchodných podmienkach pre úver, od ktorej rozhodcovský súd odvodzuje svoju právomoc konať a rozhodnúť vo veci, je zmluvná podmienka obsiahnutá v spotrebiteľskej zmluve, ktorá nebola so spotrebiteľom dohodnutá individuálne a zároveň spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy na strane spotrebiteľa, a preto je potrebné považovať ju za neprijateľnú bez ohľadu na to, či sa nachádza medzi výpočtom neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v exemplifikatívnom výpočte neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ bola právomoc rozhodcovského súdu založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

K námietke oprávneného o splnení povinnosti banky vyplývajúcej z ust. § 93b ods. 1 zákona o bankách odvolací súd uvádza, že zo zákona o bankách síce vyplýva povinnosť banky ponúknuť klientovi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, avšak z neho nevyplýva povinnosť zakotviť rozhodcovskú doložku priamo vo formulárovej zmluve, v obchodných podmienkach resp. všeobecných obchodných podmienkach, ktorých obsah klient nemôže ovplyvniť. Návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky môže banka predložiť aj ako samostatný návrh, ktorý by umožňoval v danom prípade spotrebiteľovi dojednať rozhodcovskú doložku individuálne. Spotrebiteľ (klient) svojim podpisom na formulárovej zmluve, ktorej súčasťou sú aj Obchodné podmienky upravujúce rozhodcovskú doložku vyjadruje súhlas tak so samotnou zmluvou, ako aj so Obchodnými podmienkami, a tým aj s rozhodcovskou doložkou v nich obsiahnutou, preto reálne nemá možnosť neprijatť návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky bez toho, aby tým nezmaril uzavretie zmluvy.

Pokiaľ oprávnený namietal, že postupom exekučného súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže nemal možnosť vyjadriť sa k zisteniam exekučného súdu a k porušeniu jeho práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR odvolací súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 ECdo 232/2013 zo dňa 30. 09. 2014, podľa ktorého, ak by za porušenie zásady kontradiktórnosti mal byť považovaný aj procesný postup exekučného súdu spočívajúci v tom, že po vyžiadaní si úverovej zmluvy od oprávneného, neoboznámil tohto účastníka exekučného konania so svojím stanoviskom o neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v tejto zmluve, potom podľa názoru odvolacieho súdu za situácie, že platné právo pripúšťa proti rozhodnutiu exekučného súdu o zastavení exekúcie alebo zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podanie odvolania, treba tento nedostatok považovať za zhojený možnosťou oprávneného vyjadriť svoje námietky ku skutkovým zisteniam exekučného súdu vyvođeným z ním predloženého listinného dôkazu a k právnym záverom z toho vyplývajúcim v podanom odvolaní. Iný názor, vychádzajúci z nemožnosti zhojenia uvedeného nedostatku inak než zrušením rozhodnutí odvolacieho a exekučného súdu a vrátením veci na opätovné rozhodnutie, by odporoval zásade efektivity konania, pretože zrušenie rozhodnutí by zbytočne zvyšovalo náklady účastníkov konania, ako aj náklady na výkon súdnictva, a tým by bolo aj v rozpore s jedným zo základných princípov právneho štátu, ktorým je princíp racionality.

Argument oprávneného poukazuje na neprípustnosť aplikácie Smernice Rady ES 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a judikatúry Súdneho dvora ES nie je z hľadiska správnosti rozhodnutia a prijatého právneho názoru súdu v danom prípade zásadný, nakoľko exekučný súd v rozhodnutí aplikoval v prvom rade vnútroštátnu právnu úpravu týkajúcu sa spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa tak, ako na ňu poukázal odvolací súd a len podoporne poukázal na výklad danej Smernice obsiahnutý v ustálenej judikatúre Súdneho dvora EÚ.

Na základe uvedených záverov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.